

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 771

van **ADELINE BLANCQUAERT**

datum: 22 mei 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Personen onder elektronisch toezicht - Toekenning leefvergoeding

Personen die onder elektronisch toezicht staan en niet over voldoende financiële middelen beschikken, kunnen een leefvergoeding aanvragen. Om daarvoor in aanmerking te komen, moet men voldoen aan een aantal voorwaarden. Zo mag de persoon in kwestie geen werkloosheidsuitkering ontvangen of een leefloon van het OCMW.

1. Hoeveel personen stonden de laatste drie jaren onder elektronisch toezicht?
2. Hoeveel personen die onder elektronisch toezicht stonden, hebben de laatste drie jaren een leefvergoeding ontvangen? Graag een overzicht met opsplitsing per jaar en per regio.
3. Hoeveel personen onder elektronisch toezicht kregen onterecht een leefvergoeding toegekend? Over welk totaalbedrag gaat het? Hoe verlopen de terugvorderingen? Hoe lang duurt het gemiddeld voor dit bedrag wordt teruggevorderd? Graag een overzicht voor de voorbije drie jaren.
4. Het aantal terugvorderingen zou volgens de minister kunnen dalen door het opvragen van een attest van invaliditeitsuitkering. De minister gaf in het verleden aan dat ze heeft gevraagd om de desbetreffende regelgeving te wijzigen.

Wat is daar momenteel de stand van zaken van?

5. Welk budget is de laatste drie jaren besteed aan het betalen van leefvergoedingen? Graag een overzicht per jaar.
6. De minister gaf in het verleden reeds aan dat ze van mening is dat het principe van de leefvergoedingen, net zoals het leefloon, toebehoort aan de federale minister van Maatschappelijke Integratie. Daarvoor had ze dan ook contact opgenomen met haar federale collega-minister.

Wat is de huidige stand van zaken omtrent deze problematiek?

7. Welke initiatieven neemt de minister nog daaromtrent?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Hilde Crevits (710), Zuhal Demir (771)

**Vlaams
Parlement**

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 771 van 22 mei 2023

van **ADELINE BLANCQUAERT**

1. De laatste drie jaar werden er respectievelijk 4.201 (2020), 4.374 (2021) en 5.174 (2022) personen aangesloten onder elektronisch toezicht.
2. De laatste drie jaar hebben respectievelijk 1.204 (2020), 1.405 (2021) en 1.281 (2022) personen onder elektronisch toezicht een leefvergoeding ontvangen. Onze registratietool laat niet toe om deze gegevens verder op te splitsen per regio. Verhoudingsgewijs is het aantal personen die een leefvergoeding ontvangen gedaald in 2022. Sinds 2022, bij de oprichting van het Agentschap Justitie en Handhaving, is er actiever ingezet op het controleren en beheren van de leefvergoedingen.
3. Als blijkt dat de betrokkene onterecht een leefvergoeding voor een bepaalde periode heeft ontvangen doordat hij bijvoorbeeld tewerkgesteld was, een pensioen, invaliditeitsuitkering of werkloosheidsuitkering ontving, of als blijkt dat de justitiabele wordt opgevolgd door de diensten van de Franstalige Gemeenschap, dan wordt er steeds een terugvordering gevraagd.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal onterecht uitgekeerde leefvergoedingen, in functie van het jaar waarin de terugvordering werd opgestart alsook de tegenwaarde van deze terugvorderingen.

Jaar	Bedrag onterechte leefvergoeding (euro)
2020	61.870,00
2021	102.978,48
2022	40.162,38

Het bedrag van de onterecht uitbetaalde leefvergoedingen betreft het totaal aan gevraagde terugbetalingen voor dat jaar. Wat niet betekent dat dit volledige bedrag ook datzelfde jaar al werd terugbetaald. Daarom ligt het bedrag in 2021 hoger, omdat er nog terugbetalingen van het vorige jaar werden gevorderd. Het verloop van de terugvorderingen is wisselvallig en verloopt soms in schijven. Het is dan ook niet evident een algemeen beeld te schetsen. Wel is duidelijk dat door een verhoogde inzet van het Agentschap de termijn tot terugbetaling daalt. Waar het in 2020 nog 101 dagen duurde voor een terugvordering volledig werd terugbetaald, duurde het in 2022 nog 38 dagen. Ook het aantal onterechte uitbetalingen daalt, zoals u in de tabel kunt zien.

Een factuur wordt opgemaakt van zodra wordt vastgesteld dat een justitiabele niet meer voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een leefvergoeding. In zoverre een factuur niet tijdig wordt betaald, worden aanmaningen en desgevallend een deurwaarder gestuurd.

4. Het kunnen beschikken over een attest van invaliditeitsuitkering is inderdaad een bijkomende manier om aan te tonen dat een justitiabele over eigen inkomsten beschikt en kan dus effectief impact hebben op het uit te betalen of het terug te vorderen bedrag. Als het OCMW een sociaal onderzoek uitvoert, gaan het na welke uitkeringen de betrokkene reeds ontvangt, zoals een invaliditeitsuitkering. Ik heb de hele kwestie dan ook al meermaals aangekaart bij de federale minister Lalieux, bevoegd voor de

OCMW's, maar enige positieve reactie van haar kant blijft uit. De Franstalige collega's van de justitiehuisen kampen met dezelfde problematiek. In de hoop zo meer succes te hebben, hebben we de problematiek ook al samen met hen aangekaart bij Lalieux, maar ook daar komt geen antwoord op.

In de tussentijd is het duidelijk dat de nauwe opvolging door mijn diensten ook reeds zijn vruchten afwerpt, maar ik zal het niet nalaten dit te blijven aankaarten bij het federale niveau.

5. Hieronder, in algemene zin, een overzicht van de uitbetaalde leefvergoedingen voor de afgelopen drie jaren. Zoals reeds hierboven meegedeeld, dalen de leefvergoedingen verhoudingsgewijs met het stijgend aantal mandaten.

Jaar	Bedrag uitbetaalde leefvergoeding (euro)
2020	1.805.291,44
2021	2.048.467,81
2022	1.922.014,50

- 6-7. De meeste personen onder elektronisch toezicht zijn perfect in staat om te voldoen aan de voorwaarden die in het koninklijk besluit van 11 juni 2002 betreffende de maatschappelijke integratie gesteld worden.

Het opheffen van de schorsing van de betaling van leefloon aan personen onder elektronisch toezicht veronderstelt een wijziging van artikel 39, 1e lid, van het koninklijk besluit van 11 juli 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie. Gezien dit een federale bevoegdheid is, werd dergelijke opheffing in het kader van de Interministeriële Conferentie Justitiehuisen al meermaals aangekaart, werden brieven verstuurd naar de bevoegde minister en werd ook al samengezeten met haar kabinet, maar tot op heden nog steeds zonder enig resultaat.

Ook werd deze problematiek via een thematische werkgroep 'Justitie en Justitiehuisen' in het kader van de interfederale Task Force rond institutionele hervormingen, opgericht door het Overlegcomité, aangekaart. Mijn collega-ministers van de andere gemeenschappen delen, zoals hierboven al vermeld, mijn mening en nemen eveneens al geruime tijd initiatieven om dit aan te kaarten en een structurele oplossing te zoeken. Maar zoals gezegd blijft enige reactie uit.

Op verschillende fora blijf ik dit dus samen met hen aankaarten, maar tegelijkertijd doe ik er ook alles aan om de uitbetaling van de leefvergoedingen correct te laten verlopen en de nodige controles uit te voeren.